

«Η συμβολή του πολιτικού Γεωργίου Ξενουδάκη, πρωταγωνιστή στην Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα»

Στο 2ο μέρος της Τριλογίας Εκδηλώσεων Μνήμης «Η Πορεία Προς Την Ένωση 1913-2013», αφιερωμένο στον μεγάλο εθνικό ευεργέτη, οραματιστή και πολιτικό Γεώργιο Ξενουδάκη.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με μια δεξιοτεχνική μουσική εισαγωγή της **Ειρήνης Δερέμπη**, η οποία με μόνο το θιαμπόλι της έδωσε μια νότα κατάνυξης, η οποία επιβαλλόταν για τον μεγάλο αυτό πολιτικό και ευεργέτη. Ο Γ. Γραμματέας της Ένωσης **Βασίλης Θωμάς**, ξεκίνησε να διαβάζει αποσπάσματα από τον επικήδειο ενός μεγάλου αγωνιστή των Κρητικών Επαναστάσεων, ο οποίος διέκρινε τους ανθρώπους που αγωνίζονται για την πατρίδα και την ελευθερία, σε δύο κατηγορίες: αυτούς που προσδοκούν κάποιο αντάλλαγμα (δόξα, υστεροφημία, αναγνώριση), και αυτούς που θυσιάζονται χωρίς να προσδοκούν

ο **Κάρολος Κουκλάκης** και η **Ειρήνη Δερέμπη**, μας ταξίδεψαν μουσικά σε παλαιές και αυθεντικές εποχές της Κρητικής παράδοσης, με την συνοδεία του **μουλαγιάρι**, του **λαούτου** και του **θιαμπολιού**, προτεινόμενες κατάλληλα το έδαφος για την πρώτη κύρια ομιλία της βραδιάς.

Η **Καλλιόπη Γερωνυμάκη**, μέλος του Δ. Σ. της Ένωσης Σφακιανών, και υποψήφια διδάκτωρ ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, μας εισήγαγε στο πνεύμα της εποχής του Γεωργίου Ξενουδάκη, δίνοντας πολύτιμες πληροφορίες για το ζετύλιγμα της ζωής του μεγάλου ανδρός, τις

Ο Κάρολος Κουκλάκης και η Ειρήνη Δερέμπη, μας ταξίδεψαν μουσικά σε παλαιές αυθεντικές εποχές της Κρητικής παράδοσης, με την συνοδεία του μουλαγιάρι, του λαούτου και του θιαμπολιού

Κατάμεση η αίθουσα της Ένωσης μας, στην εκδήλωση για τον πολιτικό Γ. Ξενουδάκη. Δεξιά ο πρόεδρος Σήφης Μανουσογιάννης, διαβάζει τις σκέψεις του μεγάλου ευεργέτη, όταν αντίκρουσε συγκινημένος και δακρυμμένος το 1870, τα ερείπια του αρχοντικού του πρωτομάρτυρα της ελευθερίας Δασκαλογιάννη.

απολύτως τίπια, και η ιστορία τους προσφέρει απλόχερα μόνη τους όλα τα παραπάνω. Με την εισαγωγή αυτή, έγινε και η σύν-

θρώπους που τον επηρέασαν, την εξαγορά της ελευθερίας του και την εκπαίδευσή του υπό την επίβλεψη του Ι. Κα-

Η ομιλία ξεκίνησε με ένα αναλυτικό χρονικό της εκλογής του Γ. Ξενουδάκη, ως Βουλευτή «Μεταναστών» Κρητών του Δήμου Αδάμαντα της Μήλου, και αναφορά στο πολιτικό πλαίσιο της κοινοβουλευτικής του θητείας δηλ. στον δικομματισμό εκείνου που ταλαντευόταν μεταξύ ανήμπορης δημαγωγίας (κούφιου Λεονταρισμού Θ. Δηλιγιάννη) και κατευνασμού της θαλασσοκράτειρας Μ. Βρετανίας («πρότυπο Βασίλειο» Χ. Τρικούπη).

Παρουσιάστηκαν, στη συνέχεια, όλοι οι δημοσιευμένοι λόγοι του Γ. Ξενουδάκη στη Βουλή, σε συσχέτιση με τα γεωπολιτικά συμφραζόμενα, όπως αυτά επικαθορίζαν την πολιτική ζωή του τόπου, ιδίως δε με το δόγμα της ακεραιότητας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, που επέβαλλε η Υπερδύναμη της εποχής και που ματαίωνε το όραμα της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

Σε πολλά σημεία της ομιλίας του Ανδρέα Κούνδουρου, ο Γ. Γραμματέας απήγγαλε - με το πολυτονικό και την καθαρεύουσα από το πρωτότυπο- ολόκληρα αποσπάσματα των λόγων του μεγάλου πολιτικού και ευεργέτη, μεταφέροντας νοερά το ακροατήριο στην αίθουσα της ομιλίας του «Βουλευτηρίου», δηλαδή της Παλαιάς Βουλής, των τελών του 19ου αιώνα και μεταδίδοντας αυτούσιο τον παλιό των λόγων, ο οποίος δεν αφήνει κανέναν ασυγκίνητο, ακόμη και σήμερα, 130 χρόνια μετά την εποχή που εκφωνήθηκαν.

Μετά το τέλος και της δεύτερης ομιλίας, ο Γ. Γραμματέας, ανέλαβε να προβληματίσει το ακροατήριο, με κάποιες σκέψεις και συμπεράσματα από αυτά που ακούστηκαν προηγουμένως. Είναι δυστυχώς αλήθεια ότι, σε όλες τις εκδηλώσεις που έγιναν φέτος για τα 100 χρόνια της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα (τόσο σε Κρήτη όσο και στην Αττική), δεν ακούστηκε ούτε μια φορά το όνομα του Γεωργίου Ξενουδάκη, αν και ήταν ο πρώτος που υποστήριξε και αγωνίστηκε για το αίτημα αυτό, ήδη από το 1850-1860.

«Είναι δυστυχώς αλήθεια ότι, ο Γ. Ξενουδάκης

Υψηλής ποιότητας στο περιεχόμενο και την αισθητική, ήταν η παρουσίαση του έργου του πολιτικού Γ. Ξενουδάκη στη εκδήλωση της Ένωσης, από την Καλλιόπη Γερωνυμάκη (αριστερά) και τους: Βασίλη Θωμά και Αντρέα Κούνδουρο (δεξιά)

Υψηλής ποιότητας στο περιεχόμενο και την αισθητική, ήταν η παρουσίαση του έργου του πολιτικού Γ. Ξενουδάκη στη εκδήλωση της Ένωσης, από την Καλλιόπη Γερωνυμάκη (αριστερά) και τους: Βασίλη Θωμά και Αντρέα Κούνδουρο (δεξιά)

δεση της εκδήλωσης με την προηγούμενη εκδήλωση της τριλογίας, η οποία είχε πραγματοποιηθεί στις 23/10/2013 και ήταν αφιερωμένη στους «άγνωστους ήρωες» της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

Μετά την σύντομη, αλλά καιρική αυτή εισαγωγή, ακολούθησε πραγματική μυσταγωγία, με την Ειρήνη Δερέμπη να ερμηνεύει με αριστοτεχνικό τρόπο το ριζικό τραγούδι «Αϊτέ που κάθεσαι ψηλά», μεταφέροντας νοερά τους ακροατές στις εποχές των ηρώων και των αγωνιστών, που οι πράξεις και τα ανδραγαθήματά τους γίνονταν δημόδες άσμα στίχους στα χείλη του απλού κόσμου.

Εποχές ηρώων και αγωνιστών που, αν και ήταν σχετικά πρόσφατες χρονικά, εντούτοις φαντάζουν τόσο μακρινές, στην ζωφερή πραγματικότητα του σήμερα.

Ο χαιρετισμός του Προέδρου της Ένωσης, **Σήφη Μανουσογιάννη**, δεν θα μπορούσε να είναι λιγότερο σημαδιακός και καιρικός, αφού ανέγνωσε τις μύχιες σκέψεις του μεγάλου ευεργέτη Γεωργίου Ξενουδάκη, όταν αντίκρουσε ο ίδιος συγκινημένος και δακρυμμένος το 1870 τα ερείπια του αρχοντικού του πρωτομάρτυρα της ελευθερίας και «επαναστάτη των επαναστατών» Ιωάννη Βλάχου ή Δασκαλογιάννη, στην Ανώπολη Σφακιών. Ερείπιο το οποίο, όπως έλεγε ο ίδιος ο Ξενουδάκης «είναι αγιώτερον και οσιώτερον των ανακτόρων, εν οις οικούσι βασιλείς και αυτοκράτορες, διότι εκ του οικου τούτου εξήλθεν η πρώτη κλαγγή της ελευθερίας των λαών», επειδή από εκεί ακριβώς «εξήλθεν η Θεία Έμπνευσις, ενώ εκ των ανακτόρων των ισχυρών δίδεται το πρόσταγμα της σφαγής των πολιτών δια να κορέσουν τα πάθη και την απληστία των οι άρπαγες των δικαιομάτων του πολίτου». Λέξεις αναπόδραστες και αμείλικτες, που χχούν εκκωφαντικά σαν βροντή πάνω από τα Λευκά Όρη, και κόβουν αιχμηρότητα, σαν δίχαλο σφυρήλατο μαχαίρι.

Μετά την ανάγνωση ενός σύντομου βιογραφικού σημειώματος για την ζωή και το έργο του Γεωργίου Ξενουδάκη,

ποδίστρια, τις νομικές σπουδές του, την σημαντικότητα πολιτική και κοινοβουλευτική του σταδιοδρομία και τέλος το εξαιρετικά σημαντικό κληροδότημά του, το οποίο φωτίζει το δρόμο μέχρι την εποχή μας.

Η υπεύθυνη έρευνας και τεκμηρίωσης της Ένωσής μας έδωσε στο ακροατήριο, με βαθύτατο και επιστημονικότατο τρόπο που χαρακτηρίζει ακαδημαϊκού τύπου διαλέξεις (και δεν ακούγεται συχνά σε εκδηλώσεις σωματείων), μια πλειάδα εύστοχων και συστηματικών πληροφοριών (εν πολλοίς άγνωστων στο ευρύ κοινό), που φωτίσαν την προσωπικότητα του μεγάλου ευεργέτη, χρησιμοποιώντας παρουσίαση μορφής power point σε οθόνη υπολογιστή, η οποία προβαλλόταν σε μεγάλη οθόνη στην αίθουσα της Ένωσης, συγχρόνως με την ομιλία.

Δεύτερη μουσική ανάσα από τον Κάρολο Κουκλάκη και την Ειρήνη Δερέμπη, με πιο έντονους ρυθμούς και σκοπούς αυτή την φορά, σχεδόν πολεμικούς, όπως και οι τόνοι των λόγων του Γεωργίου Ξενουδάκη στο νεοπαγές Ελληνικό Κοινοβούλιο στα τέλη του 19ου αιώνα.

Τον λόγο πήρε μετά ο Ειδικός Γραμματέας της Ένωσης και μέλος της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, **Ανδρέας Κούνδουρος**, που μίλησε για την πολιτική διαδρομή του Γ. Ξενουδάκη, μέσα από τις αγορεύσεις του στο ελληνικό Κοινοβούλιο για το Κρητικό Ζήτημα.

Μεγείθηκε το ακροατήριο από την ποιότητα και την πρωτοτυπία της εκδήλωσης

είχε αναδείξει τον ρόλο των μεγάλων ευρωπαϊκών κρατών και την ανμιάξη τους (όχι με αγαθές προθέσεις) στα εσωτερικά ζητήματα της Ελλάδας. Είναι δυστυχώς αλήθεια ότι ο προβληματισμός αυτός είναι σήμερα απελπιστικά επίκαιρος, 130 χρόνια μετά. Είναι τέλος δυστυχώς αλήθεια ότι, η σκέψη του μέσου ακροατή-αναγνώστη πηγαίνει αβίαστα σε μια σύγκριση του ακεραίου και ανιδιοτελούς πολιτικού και ευεργέτη που τιμήσαμε, με τους σημερινούς ομολόγους του...»

Μετά το τέλος της παρουσίασης και κατά τη διάρκεια του καθιερωμένου σφακιανού κερσάσματος που επακολούθησε, πολλοί παρευρισκόμενοι εξέφρασαν τη άποψη ότι, αυτή η παρουσίαση, μαζί με την μουσική της επένδυση, επιβάλλεται να προβληθεί σε μεγαλύτερες διαστάσεις και σε πιο ευρύ κοινό.

Βασίλης Θωμάς